

U S T A W A

z dnia ..... 2019 r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 4 wyrazy „w ust. 1” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 i 1a”;
- 2) w art. 12:
  - a) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej dodatkowo wymagane jest posiadane stażu służby co najmniej 5 lat.”;
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Funkcjonariusz Służby Celnej lub funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej, który w dniu zwolnienia ze służby, przekształcenia albo wygaśnięcia stosunku służbowego osiągnął staż służby 15 lat, w tym co najmniej 5 lat, o których mowa w ust. 2, nabywa prawo do emerytury w dniu osiągnięcia tego wieku, niezależnie od przyczyny zwolnienia ze służby, wygaśnięcia czy przekształcenia stosunku służbowego.”;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa oraz ustawę z dnia 26 stycznia 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej.

- 3) w art. 13 w ust. 1 po pkt 1c dodaje się pkt 1d w brzmieniu:
„1d) okresy zatrudnienia funkcjonariuszy celnych od dnia 15 września 1999 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby na podstawie aktu mianowania, jeżeli w tym czasie wykonywane były zadania przewidziane dla Służby Celnej;”;
- 4) w art. 18b ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Emerytura przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada co najmniej 25 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Służbie Celno- Skarbowej lub w Służbie Więziennej.”;
- 5) uchyla się art. 18d;
- 6) w art. 18f uchyla się ust. 4.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161 i 125) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33:
  - a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Zadania służbowe policjanta powinny być ustalone w sposób pozwalający na ich wykonanie w ramach 40-godzinnego tygodnia służby, w okresach rozliczeniowych od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku.

3. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2, policjantowi przysługuje w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie dziesięciu dni od zakończenia okresu rozliczeniowego nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby, w tym samym wymiarze.”,
  - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3d w brzmieniu:

„3a. Rekompensatę pieniężną, o której mowa w ust. 3 pkt 2, przyznaje się w wysokości 1/172 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby.

Łączny czas przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrągla się w górę do pełnej godziny.

3b. Przyznanie rekompensaty pieniężnej może nastąpić także na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 13 ust. 4a pkt 1, jeżeli przekroczenie normy określonej w ust. 2 nastąpiło w związku z realizacją tego porozumienia. Rekompensata pieniężna przysługuje policjantowi za każdą pełną godzinę ponadnormatywnego czasu służby.

3c. W razie śmierci lub zaginięcia policjanta należną mu rekompensatę pieniężną wypłaca się małżonkowi policjanta, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci policjanta spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3d. Rekompensatę pieniężną wypłaca się w formie bezpośredniej lub na rachunek w banku wskazanym w formie pisemnej przez funkcjonariusza:

1) do końca kwartału następującego po okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 33 ust. 2, lecz nie później niż w dniu zwolnienia ze służby;

2) w przypadku śmierci albo zaginięcia policjanta, niezwłocznie po wydaniu rozkazu personalnego o wygaśnięciu stosunku służbowego.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, podstawowy i zmianowy rozkład czasu służby, dzienny i tygodniowy wymiar czasu służby, przypadki przedłużenia czasu służby ponad ustaloną normę, sposób ewidencjonowania i rozliczania czasu służby, tryb oraz przyznawania i termin wypłaty rekompensaty pieniężnej, o której mowa w art. 13 ust. 4a pkt 1, sposób pełnienia przez policjantów dyżurów domowych oraz grupę policjantów zwolnionych z pełnienia służby w porze nocnej, niedziele i święta, mając na względzie zapewnienie całodobowej i sprawnej realizacji zadań przez Policję.”;

- 2) w art. 108 w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a:
„4a) rekompensata pieniężna w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2;”;
- 3) w art. 114 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe;”;
- 4) art. 121h otrzymuje brzmienie:
„Art. 121h. Zmniejszenia wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, 3, 4a i 6, ust. 2 pkt 2 oraz art. 117.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, 125 i 235) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37:
  - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku.”;
  - b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Przedłużenie czasu służby funkcjonariusza ponad przeciętną normę określoną w ust. 2 nie może spowodować przekroczenia 48-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu służby w okresie rozliczeniowym.”;
  - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2, funkcjonariuszowi przysługuje w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie dziesięciu dni od zakończenia okresu rozliczeniowego nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby, w tym samym wymiarze.”;
- 2) w art. 112 w ust. 1 po pkt 5 dodaje pkt 5a w brzmieniu:
„5a) rekompensata pieniężna w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2;”;

3) po art. 117b dodaje się art. 117c w brzmieniu:

„Art. 117c. 1. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2 funkcjonariuszowi przyznaje się rekompensatę pieniężną w wysokości 1/172 uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego funkcjonariuszowi na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby. Łączny czas przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrągla się w górę do pełnej godziny.

2. Rekompensatę pieniężną oblicza i wypłaca komórka finansowa jednostki organizacyjnej Straży Granicznej właściwa w sprawach wypłaty uposażenia.

3. Rekompensatę pieniężną wypłaca się w formie bezpośredniej lub na rachunek w banku wskazanym w formie pisemnej przez funkcjonariusza:

- 1) do końca kwartału następującego po okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 37 ust. 2, lecz nie później niż w dniu zwolnienia ze służby;
- 2) w przypadku śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza, niezwłocznie po wydaniu rozkazu personalnego o wygaśnięciu stosunku służbowego.”;

4) w art. 118:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub urlopy dodatkowe oraz rekompensatę pieniężną w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3-5, ust. 2 pkt 2 oraz 9-11 otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane przed zwolnieniem ze służby urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe oraz rekompensatę pieniężną w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania i wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane przez funkcjonariusza urlopy wypoczynkowe i dodatkowe, podmioty właściwe w tych sprawach, a także terminy wypłaty, uwzględniając składniki uposażenia stanowiące podstawę ekwiwalentu oraz powiązanie jego wysokości z liczbą dni niewykorzystanego urlopu.”;

5) art. 125h otrzymuje brzmienie:

„Art. 125h. Zmniejszenia wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń, o których mowa w art. 112 ust. 1 pkt 1, 3, 5a i 6, ust. 2 pkt 2 oraz art. 121.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313, 1592 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 97c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rekompensata pieniężna, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4a, za jedną godzinę służby, stanowi 1/172 średniego miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego strażakowi w okresie rozliczeniowym. Za okres rozliczeniowy uważa się terminy od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku. Łączny czas przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrągla się w górę do pełnej godziny.”;

2) w art. 100 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie śmierci strażaka lub uznania go za zmarłego pozostającej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu strażakowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenie określone w art. 97 ust. 1 i art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3.”;

3) art. 105h otrzymuje brzmienie:

„Art. 105h. Zmniejszenia wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 1, 3, 4a i 6, art. 100 ust. 1 oraz art. 101 ust. 1.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 828) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 81:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Czas pełnienia służby funkcjonariusza wynosi 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W zamian za czas służby przekraczający normę określoną w ust. 2 funkcjonariuszowi przysługuje:

- 1) w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo;
- 2) po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie dziesięciu dni od zakończenia okresu rozliczeniowego nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby, w tym samym wymiarze.”;
- 2) w art. 172 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) rekompensata pieniężna za czas służby przekraczający normę, o której mowa w art. 81 ust. 4.”;
- 3) po art. 172 dodaje się art. 172a w brzmieniu:

„Art. 172a. 1. Rekompensata pieniężna, o której mowa w art. 172 ust. 1 pkt 6, za jedną godzinę służby stanowi $1/172$ uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego funkcjonariuszowi na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 81 ust. 2 lub ostatnim dniu służby, za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby. Łączny czas przekraczający normę w danym okresie rozliczeniowym zaokrągla się w górę do pełnej godziny.

2. Należną rekompensatę pieniężną wypłaca się do końca kwartału następującego po okresie rozliczeniowym, lecz nie później niż do dnia zwolnienia ze służby.

3. Rekompensatę pieniężną należną zmarłemu lub zaginionemu funkcjonariuszowi wypłaca się małżonkowi lub członkom rodziny uprawnionym do policyjnej renty rodzinnej. Wypłata rekompensaty pieniężnej następuje niezwłocznie po stwierdzeniu wygaśnięcia stosunku służbowego.”;

- 4) w art. 174:
  - a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby nagrodę roczną wypłaca się w terminie 14 dni od dnia zwolnienia.”,
  - b) w ust. 3 uchyla się pkt 2,
  - c) w ust. 6 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Wypłata nagrody rocznej następuje niezwłocznie po stwierdzeniu wygaśnięcia stosunku służbowego.”;

5) art. 200 otrzymuje brzmienie:

„Art. 200. Zmniejszenia wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru należności, o których mowa w art. 172 ust. 1 pkt 1-4 i 6 i ust. 2 oraz art. 173.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. poz. 730 oraz z 2019 r. poz. 303) w art. 9:

1) w pkt 5 uchyla się lit. b;

2) w pkt 10 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Emerytura przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada co najmniej 25 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Służbie Celno-Skarbowej lub w Służbie Więziennej.”;

3) uchyla się pkt 11.

Art. 7. Do udzielania czasu wolnego w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, pełnionej w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. Policjantowi zwalnianemu ze służby ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, wypracowany w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wypłaca się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 9. Do wypłaty rekompensaty pieniężnej, o której mowa w art. 13 ust. 4a pkt 1 ustawy zmienianej w art. 2, przyznanej za czas służby, przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 10. Do udzielania czasu wolnego w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym, pełnionej w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. Funkcjonariuszowi zwalnianemu ze służby ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby udzielanym a podstawie art. 37 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3, przysługujący za służbę pełnioną w okresie od dnia 24 sierpnia 2005 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wypłaca się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 12. Rekompensatę pieniężną, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4a ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym, za czas służby w okresie rozliczeniowym poprzedzającym wejście w życie niniejszej ustawy przyznaje się w wysokości określonej w art. 97c ust. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 13. Do udzielania czasu wolnego w zamian za czas służby przekraczający normę określoną w art. 81 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu dotychczasowym, pełnionej w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 118 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków Komendanta Głównego Policji będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 1 523.700 tys. zł, w tym:

- 1) 2019 r. – 0 tys. zł;
- 2) 2020 r. – 147.300 tys. zł;
- 3) 2021 r. – 157.600 tys. zł;
- 4) 2022 r. – 161.500 tys. zł;
- 5) 2023 r. – 165.400 tys. zł;

- 6) 2024 r. – 169.600 tys. zł;
- 7) 2025 r. – 174.000 tys. zł;
- 8) 2026 r. – 178.200 tys. zł;
- 9) 2027 r. – 182.700 tys. zł;
- 10) 2028 r. – 187.400 tys. zł.

2. Komendant Główny Policji monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec 1 oraz 3 kwartału roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, o 25 %, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, w szczególności przez zmniejszenie ilości godzin służby przekraczających przyjętą normę.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Komendant Główny Policji.

Art. 16. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków Komendanta Głównego Straży Granicznej będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 144.400 tys. zł, w tym:

- 1) 2019 r. – 0 tys. zł;
- 2) 2020 r. – 14.000 tys. zł;
- 3) 2021 r. – 14.900 tys. zł;
- 4) 2022 r. – 15.300 tys. zł;
- 5) 2023 r. – 15.700 tys. zł;
- 6) 2024 r. – 16.100 tys. zł;
- 7) 2025 r. – 16.500 tys. zł;
- 8) 2026 r. – 16.900 tys. zł;
- 9) 2027 r. – 17.300 tys. zł;
- 10) 2028 r. – 17.700 tys. zł.

2. Komendant Główny Straży Granicznej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec 1 oraz 3 kwartału roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, o 25 %, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, w szczególności przez zmniejszenie ilości godzin służby przekraczającej normę.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Komendant Główny Straży Granicznej.

Art. 17. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 27.000 tys. zł, w tym:

- 1) 2019 r. – 0 tys. zł;
- 2) 2020 r. – 2.600 tys. zł;
- 3) 2021 r. – 2.800 tys. zł;
- 4) 2022 r. – 2.800 tys. zł;
- 5) 2023 r. – 3.000 tys. zł;
- 6) 2024 r. – 3.000 tys. zł;
- 7) 2025 r. – 3.100 tys. zł;
- 8) 2026 r. – 3.200 tys. zł;
- 9) 2027 r. – 3.200 tys. zł;
- 10) 2028 r. – 3.300 tys. zł.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec 1 oraz 3 kwartału roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, o 25 %, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, w szczególności przez zmniejszenie ilości godzin służby przekraczającej normę.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 18. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków wojewodów będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 977.500 zł, w tym:

- 1) 2019 r. – 400 tys. zł;
- 2) 2020 r. – 94.500 tys. zł;
- 3) 2021 r. – 101.000 tys. zł;
- 4) 2022 r. – 103.600 tys. zł;
- 5) 2023 r. – 106.100 tys. zł;
- 6) 2024 r. – 108.800 tys. zł;
- 7) 2025 r. – 111.500 tys. zł;
- 8) 2026 r. – 114.300 tys. zł;
- 9) 2027 r. – 117.200 tys. zł;
- 10) 2028 r. – 120.100 tys. zł.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec 1 oraz 3 kwartału roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, o 25 %, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, w szczególności przez zmniejszenie ilości godzin służby przekraczającej normę.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 19. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków Komendanta Służby Ochrony Państwa będących skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 28.400 tys. zł, w tym:

- 1) 2019 r. – 0 tys. zł;
- 2) 2020 r. – 2.800 tys. zł;
- 3) 2021 r. – 2.900 tys. zł;
- 4) 2022 r. – 3.000 tys. zł;
- 5) 2023 r. – 3.100 tys. zł;
- 6) 2024 r. – 3.200 tys. zł;
- 7) 2025 r. – 3.200 tys. zł;

- 8) 2026 r. – 3.300 tys. zł;
- 9) 2027 r. – 3.400 tys. zł;
- 10) 2028 r. – 3.500 tys. zł.

2. Komendant Służby Ochrony Państwa monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec 1 oraz 3 kwartału roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia lub przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, o 25 %, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy, w szczególności przez zmniejszenie ilości godzin służby przekraczającej normę.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest Komendant Służby Ochrony Państwa.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r.

**Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym
i redakcyjnym**

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego MSWiA

Anna Skowrońska-Kotra

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw jest rezultatem podpisanego w dniu 8 listopada 2018 r. Porozumienia pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy służb resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Zgodnie z § 3 ust. 1 i ust. 2 Porozumienia Minister opracuje i przedstawi projekt nowelizacji ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin w zakresie usunięcia warunku ukończenia 55. roku życia uprawniającego do nabycia emerytury policyjnej, jak również ustaw, tzw. pragmatycznych w zakresie wprowadzenia od dnia 1 lipca 2019 r. odpłatności w wysokości 100% stawki godzinowej za czas służby funkcjonariuszy przekraczający normy określone dla poszczególnych formacji, przy przyjęciu 6-miesięcznego okresu rozliczeniowego w 2019 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw obejmuje zmiany ustaw:

1. z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;
2. z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
3. z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
4. z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
5. z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa;
6. z dnia 26 stycznia 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu

Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw przewiduje nowelizację art. 18b ust. 1, zgodnie z którym, emerytura przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada ukończone 55 lat życia i co najmniej 25 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Służbie Celno-Skarbowej lub w Służbie Więziennej. Nowelizacja ww. przepisu polega na usunięciu warunku ukończenia 55 roku życia uprawniającego do nabycia emerytury policyjnej. Zmiana ta jest konsekwencją Porozumienia zawartego w dniu 8 listopada 2018 r. pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy służb resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Zgodnie z § 3 tego Porozumienia Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji opracuje i przedstawi projekt nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy przewidujący usunięcie w art. 18b w ust. 1 warunku ukończenia 55 roku życia, w terminie umożliwiającym wejście w życie zmian od dnia 1 lipca 2019 r.

Z likwidacją warunku wieku w art. 18b ust. 1 powiązane jest uchylene przepisu art. 18d i art. 18f ust. 4 ustawy, regulujących sytuację funkcjonariuszy, którzy w dniu zwolnienia ze służby osiągnęli staż służby 25 lat, ale nie osiągnęli wieku 55 lat życia.

Projekt przewiduje ponadto zmianę polegającą na usunięciu warunku ukończenia 55 lat życia w art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy – w stosunku do funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej. Projektowana zmiana wynika z kolei z Porozumienia zawartego w dniu 21 listopada 2018 r. pomiędzy Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, a Stroną Społeczną, w którym Szef Krajowej Administracji Skarbowej zobowiązał się do nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy w zakresie zrównania uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej z uprawnieniami pozostałych służb mundurowych. W chwili obecnej art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy przewiduje trzy przesłanki warunkujące nabycie przez funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej uprawnień emerytalnych: (1) 15 lat służby, (2) wiek 55 lat oraz (3) 5 lat służby przy wykonywaniu, tzw. zadań policyjnych. Uchylenie warunku ukończenia 55 lat stanowi realizację zapisów Porozumienia z dnia 21 listopada 2018 r.

Pozostałe zmiany będące realizacją Porozumienia Szefa KAS ze Stroną Społeczną dotyczą art. 5 i art. 13 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Zgodnie z art. 5 ust. 1a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Służby Celnej lub funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej stanowi średnie uposażenie lub należne funkcjonariuszowi przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych, przez funkcjonariusza. Stosownie zaś do art. 5 ust. 4 ustawy, przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej nie uwzględnia się zmniejszenia

wysokości uposażenia, o którym mowa w ust. 1, w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopie rodzicielskim. Wskazany przepis art. 5 ust. 4 nie zawiera odniesienia do ust. 1a, tym samym stawiając funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno-Skarbowej w nieuprzywilejowanej pozycji względem funkcjonariuszy pozostałych służb mundurowych. Zmianę w tym zakresie przez odesłanie w art. 5 ust. 4 do ust. 1a przewiduje art. 9 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej, który wchodzi w życie z dniem 14 kwietnia 2020 r. Celem zrównania uprawnień funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej zasadnym jest uwzględnienie tej zmiany już w projektowanej nowelizacji.

W projekcie proponuje się również dodanie nowego przepisu do art. 13 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Zmiana polega na wprowadzeniu jako okresów równorzędnych ze służbą, okresów zatrudnienia w Służbie Celnej od dnia 15 września 1999 r., tj. wejścia w życie ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby na podstawie aktu mianowania. Zgodnie z art. 91 powołanej ustawy o Służbie Celnej funkcjonariusze zatrudnieni w dniu wejścia w życie ustawy w administracji celnej, od tego dnia wykonywali zadania przewidziane dla Służby Celnej. W terminie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy osoby te otrzymały pisemną propozycję służby. W myśl art. 92 ww. ustawy w przypadku przyjęcia propozycji pełnienia służby na stanowisku funkcjonariusza celnego, dotychczasowy stosunek pracy przekształcał się w stosunek służby z dniem mianowania. Mając na uwadze 9-miesięczny termin, który ustawodawca przewidział na wręczenie aktu mianowania, zasadnym jest aby okres zatrudnienia pomiędzy 15 września 1999 r. a dniem mianowania traktowany był na równi ze służbą dla tych funkcjonariuszy, którzy wykonywali zadania przewidziane dla Służby Celnej, a następnie otrzymali akty mianowania. Ma to na celu wyeliminowanie negatywnych skutków wynikających z różnic w dacie mianowania w okresie przejściowym wobec poszczególnych funkcjonariuszy i zaliczanie tych okresów do wysługi emerytalnej.

Zmiany w ustawach pragmatycznych poszczególnych formacji mają na celu wprowadzenie regulacji w zakresie rekompensaty pieniężnej w zamian za czas służby przekraczający normę 40-godzinnego tygodnia służby, w okresach rozliczeniowych od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku.

W zamian za czas służby przekraczający normę funkcjonariuszowi przysługiwać będzie w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna o ile w terminie 10 dni od zakończenia okresu rozliczeniowego nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze.

Rekompensata pieniężna wynosić będzie 1/172 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby, a w przypadku strażaków rekompensata pieniężna wynosić będzie 1/172 średniego

miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego strażakowi w okresie rozliczeniowym.

Czas służby funkcjonariuszy resortu określony jest w ustawach pragmatycznych poszczególnych formacji. W każdej ze służb czas pełnienia służby funkcjonariusza określony jest na 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym.

W obowiązującym stanie prawnym jedynie w Państwowej Straży Pożarnej istnieje możliwość bieżącego płacenia należności za nadgodziny, w Policji i Straży Granicznej płaci się za nieodebrane nadgodziny jedynie przy przejściu na emeryturę, a w Służbie Ochrony Państwa oddaje się nadgodziny wyłącznie w „naturze” (nawet przy przejściu na emeryturę).

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym kwestia ponadnormatywnego czasu służby uregulowana jest:

- 1) art. 33 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 2) art. 37 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
- 3) art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) art. 81 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.

W przypadku przekroczenia godzin normy czasu służby (zwanych dalej „nadgodzinami”) występują trzy formy rozliczania ich, które w formacjach przedstawiają się następująco:

- 1) **Państwowa Straż Pożarna** - stosownie do art. 35 ust. 9 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo, w okresie rozliczeniowym, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami służby. W takim przypadku strażakowi przyznaje się czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo rekompensatę pieniężną. Wysokość rekompensaty określono w art. 97c ustawy i ustalono ją w jednakowej kwocie za godzinę dla każdego strażaka na poziomie 60% z 1/172 przeciętnego uposażenia wynikającego z wielokrotności kwoty bazowej dla strażaków;
- 2) **Policja** - stosownie do art. 33 ust. 3 ustawy o Policji, w zamian za czas służby przekraczający normę policjantowi udziela się czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze (z wyjątkiem policjanta uprawnionego do dodatku funkcyjnego, tj. zajmującego stanowisko kierownicze/samodzielne, który nie odbiera nadgodzin). W ustawie w art. 114 ust. 1 pkt 2 określono również, że jedynie policjant zwalniany ze służby otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby. Wysokość ekwiwalentu określono w art. 115a ustawy i wynosi on 1/30 indywidualnego uposażenia za każde rozpoczęte 8 nadgodzin;
- 3) **Straż Graniczna** - stosownie do art. 37 ust. 3 ustawy o Straży Granicznej w zamian za czas służby przekraczający normę funkcjonariuszowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze (z wyjątkiem funkcjonariusza uprawnionego do dodatku funkcyjnego, tj. zajmującego stanowisko kierownicze/samodzielne, który nie odbiera nadgodzin). W ustawie w art. 118 ust. 1 pkt 2 określono również, że jedynie funkcjonariusz zwalniany ze służby otrzymuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany czas wolny od służby. Wysokość ekwiwalentu określono w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2005 r. w sprawie ekwiwalentów

pieniężnych za niewykorzystane przez funkcjonariusza Straży Granicznej urlopy i czas wolny od służby i wynosi on 0,5% indywidualnego uposażenia funkcjonariusza za każdą nadgodzinę;

4) **Służba Ochrony Państwa** - stosownie do art. 81 ust. 4 ustawy o Służbie Ochrony Państwa w zamian za czas służby przekraczający normę funkcjonariuszowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze. Nie ma przy tym żadnych uregulowań dających podstawę do wypłaty ekwiwalentu nawet przy zwolnieniu ze służby. Projekt opracowany został w związku z podpisanym w dniu 8 listopada 2018 r. Porozumieniem pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy służb resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Ponadto w art. 6 pkt 5 projektu ustawy w odniesieniu do Służby Ochrony Państwa zaproponowano nowelizację art. 174 ustawy o Służbie Ochrony Państwa przez wprowadzenie przepisu, że funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby nagrodę roczną wypłaca się w terminie 14 dni od dnia zwolnienia.

W projekcie zaproponowano przepisy przejściowe na mocy których za ponadnormatywny czas służby pełnionej w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy będzie przysługiwał tylko czas wolny, udzielany na podstawie dotychczasowych przepisów.

Projekt ustawy zostanie zamieszczony w portalu GOV.PL na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt zostanie przekazany, zgodnie z § 32 ust. 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), do koordynatora oceny skutków regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z prośbą o zaopiniowanie w tym zakresie.

Projekt nie wymaga uzyskania opinii, konsultacji albo uzgodnień z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym oraz nie wymaga powiadamiania tych organów i instytucji.

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji i norm aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Mając na względzie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523, z późn. zm.) planuje się, iż projektowana regulacja wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2019 r.

Nazwa projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Ministerstwo Finansów - współpraca

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Jarosław Zieliński – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Władysław Budzeń – Dyrektor Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

Data sporządzenia:

10 maja 2019 r.

Źródło:

Inicjatywa własna:
Porozumienie z dnia 8 listopada 2018 r. zawarte pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną.
Porozumienie z dnia 21 listopada 2018 r. zawarte pomiędzy Szefem KAS a Stroną Społeczną.

Nr w wykazie prac:

UD541

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

I. Potrzeba nowelizacji przepisów ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin wynika z:

- Porozumienia z dnia 8 listopada 2018 r. zawartego pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie usunięcia w art. 18b ust. 1 ww. ustawy warunku ukończenia 55 roku życia, w terminie umożliwiającym wejście zmian od dnia 1 lipca 2019 r.,
- zniesienia wymogu ukończenia 55 lat życia jako jednego z warunków nabycia praw emerytalnych przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej – zmiana art. 18b ww. ustawy,
- Porozumienia z dnia 21 listopada 2018 r. zawartego pomiędzy Szefem KAS a Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych działających w KAS w zakresie:
  - zniesienia wymogu ukończenia 55 lat życia jako jednego z warunków nabycia praw emerytalnych przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (SCS) oraz Służby Celnej (SC) - zmiana art. 12 ust. 2 i art. 18b ww. ustawy,
  - zmiany art. 5 ust. 4 ww. ustawy przez dodanie w tym przepisie funkcjonariuszy SCS i SC oraz objęcie ich analogiczną, jak w przypadku pozostałych służb mundurowych w państwie, zasadą ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty bez jej zmniejszenia o skutki przebywania funkcjonariusza na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopie rodzicielskim,
  - zmiany art. 13 ust. 1 ww. ustawy przez dodanie przepisu zrównującego dla funkcjonariuszy SC okresy od 15 września 1999 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby (tj. do dnia otrzymania aktu mianowania do służby celnej) z okresem służby celnej.

II. Potrzeba nowelizacji przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej oraz ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa stanowi wykonanie przepisów § 3 ust. 1 i 2 zawartego w dniu 8 listopada 2018 r. Porozumienia pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Stroną Społeczną reprezentowaną przez przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających funkcjonariuszy służb resortu spraw wewnętrznych i administracji.

W świetle obowiązujących przepisów w przypadku **Policji** rekompensata pieniężna przysługuje wyłącznie na podstawie art. 13 ust. 4a pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, tj. za wykonywanie zadań w czasie przekraczającym normę określoną w art. 33 ust. 2 ww. ustawy, określonych w porozumieniu zawartym pomiędzy organem wykonawczym powiatu lub gminy a właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Policji. Co do zasady formę rekompensaty za ponadnormatywny czas pełnienia służby policjanta stanowi roszczenie o udzielenie równoważnego czasu wolnego. Z uwagi na pojawiające się nowe zadania realizowane przez policjantów niejednokrotnie do zapewnienia sprawnego działania jednostki niezbędne jest częste zwiększanie wymiaru służby funkcjonariuszy ponad ustawowe normy. W konsekwencji potrzeba zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednostek w celu realizacji wszystkich zadań nakładanych na Policję

powoduje, że przysługujący funkcjonariuszom ekwiwalent w postaci udzielenia czasu wolnego za czas przepracowany ponad wymiar często nie może zostać przyznany. Dodatkowo rozliczenie czasu służby przekraczającego normę określoną w art. 33 ust. 2 ww. ustawy następuje w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym, co utrudnia efektywne planowanie służb i prawidłowe funkcjonowanie jednostki.

W przypadku **Straży Granicznej** rekompensata za czas wolny od służby przysługuje na podstawie art. 118 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej. Za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 37 ust. 3, wypłacany jest ekwiwalent pieniężny w dniu zwolnienia ze służby funkcjonariusza, jednocześnie będąc formą rekompensaty za ponadnormatywny czas pełnienia służby. Z uwagi na pojawiające się nowe zadania realizowane przez Straż Graniczną, m.in. prowadzenie działań o charakterze migracyjnym, niezbędne jest zwiększanie wymiaru służby funkcjonariuszy ponad ustawowe normy. W konsekwencji potrzeby zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych SG, przysługujący funkcjonariuszom czas wolny za godziny przepracowane ponad wymiar służby nie może zostać przyznany w całości ze względu na konieczność zapewnienia efektywnego planowania służb granicznych, celem prawidłowego zabezpieczenia działań realizowanych przez formację.

W odniesieniu do **Państwowej Straży Pożarnej** za wykonywanie zadań w czasie przekraczającym normę określoną w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej przysługuje rekompensata pieniężna (art. 93 ust. 1 pkt 4a ustawy), która za jedną godziną służby stanowi 60% z 1/172 przeciętnego uposażenia funkcjonariusza.

W przypadku PSP zmiana dotyczy wysokości tej rekompensaty za jedną godzinę służby pełnionej ponad normę ze stawki jednolitej dla każdego strażaka niezależnie od wykonywanej funkcji i stanowiska na stawkę uzależnioną od indywidualnego uposażenia strażaka w wysokości 1/172 ze 100% należnego średniego uposażenia w okresie rozliczeniowym.

W **Służbie Ochrony Państwa** proponowana zmiana ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa dotyczy wprowadzenia świadczenia w postaci rekompensaty pieniężnej za czas służby funkcjonariuszy SOP przekraczający 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 6 miesięcy. W dotychczasowym stanie prawnym takie świadczenie nie funkcjonuje w tej formacji. Ponadto w art. 6 pkt 5 projektu ustawy w odniesieniu do Służby Ochrony Państwa zaproponowano nowelizację art. 174 ustawy o Służbie Ochrony Państwa poprzez wprowadzenie zapisu, że funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby nagrodę roczną wypłaca się w terminie 14 dni od dnia zwolnienia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. Nowelizacja przepisów ustawy prowadzi do ujednoczenia zasad emerytalnych we wszystkich grupach służb mundurowych – zarówno w zakresie warunków nabycia praw emerytalnych, jak również podstawy ustalenia świadczeń emerytalnych. Wpłyne również na zwiększenie efektywności realizacji zadań w Służbie Celno-Skarbowej dzięki uelastycznieniu zasad przechodzenia funkcjonariuszy na emeryturę i możliwości powołania nowych funkcjonariuszy.

Zniesienie warunku 55 roku życia, jako jednego z warunków nabycia uprawnień emerytalnych dotyczyć będzie funkcjonariuszy przyjętych do służby po 31 grudnia 2012 roku. Należy jednak zaznaczyć, że proponowane regulacje w zakresie zmiany ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin dotyczą wszystkich formacji, objętych przepisami ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. Propozycja skreślenia warunku 55 lat życia w art. 18b była konsultowana z tymi służbami i uzyskała ich akceptację.

II. Ze względu na specyfikę ustawowych zadań formacji resortu spraw wewnętrznych i administracji mających na celu przede wszystkim stałe zapewnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony granicy państwowej oraz ochrony życia i zdrowia ludzi, a także mienia, wskazane jest wprowadzenie zmian w przepisach pozwalających na zapewnienie właściwego planowania i ewidencjonowania czasu służby policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa, a także sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, SG, PSP uwzględniając zasadę rekompensowania służby w czasie przekraczającym normę ustawową.

Niniejszy projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw ma na celu usunięcie warunku ukończenia 55. roku życia uprawniającego do nabycia emerytury policyjnej, jak również wprowadza regulacje w ustawach pragmatycznych poszczególnych formacji w zakresie rekompensaty pieniężnej w zamian za czas służby przekraczający normę 40-godzinnego tygodnia służby, w okresach rozliczeniowych od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku. W zamian za czas służby przekraczający normę funkcjonariuszowi przysługiwać będzie w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie 10 dni od zakończenia okresu rozliczeniowego nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze. Rekompensata pieniężna wynosić będzie 1/172 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na stanowisku zajmowanym w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby, za wyjątkiem strażaków dla których rekompensata pieniężna wynosić będzie 1/172 średniego miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego strażakowi

w okresie rozliczeniowym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

I. W krajach europejskich (Niemcy, Austria, Holandia, Francja) dominuje model wiążący uprawnienia do emerytury mundurowej zarówno z osiągnięciem określonego wieku, jak i okresem pełnienia służby, ale wystarczy również osiągnięcie kryterium wiekowego.

II. Brak danych jak problem został rozwiązany w innych krajach. Proponowane rozwiązania pozostają w zgodności z Dyrektywą 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003, str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 381).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
I. Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, byli funkcjonariusze Służby Celnej	4.400 osób	Informacje otrzymane z KAS	Bezpośrednie
Funkcjonariusze: Policji, ABW, AW, SKW, SWW, CBA, SG, SOP, PSP, SW.			Bezpośrednie
ZER MSWiA			Bezpośrednie - obowiązek obsługi byłych funkcjonariuszy oraz członków ich rodzin
II. Funkcjonariusze:		Ustawa budżetowa na rok 2019	Przyznawanie funkcjonariuszom rekompensaty pieniężnej w zamian za ponadnormatywny czas służby.
• Policji,	103.309		
• Straży Granicznej,	16.053		
• Państwowej Straży Pożarnej,	30.995		
• Służby Ochrony Państwa	2.660		

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie zamieszczony w portalu GOV.PL na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt jest konsultowany z: Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Policjantów, Krajową Sekcją Pożarnictwa NSZZ „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Strażaków „FLORIAN”, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Pracowników Pożarnictwa oraz Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Projekt zostanie również skonsultowany ze związkami zawodowymi działającymi w Krajowej Administracji Skarbowej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>
Dochody ogółem	0,3	47,8	51,7	53,6	55,4	57,3	59,3	61,3	63,3	65,4	67,4	582,8
budżet państwa	0,1	23,1	24,9	25,6	26,5	27,2	28,1	28,9	29,8	30,7	31,5	276,4
JST	0,1	24,3	26,1	27,0	27,7	28,6	29,4	30,3	31,2	32,1	33,0	289,8
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,1	0,4	0,7	1,0	1,2	1,5	1,8	2,1	2,3	2,6	2,9	16,6
Wydatki ogółem	1,9	265,7	286,7	296,8	307,0	317,4	328,1	338,8	349,8	361,0	372,3	3 225,5
budżet państwa, z tego:	1,9	265,7	286,7	296,8	307,0	317,4	328,1	338,8	349,8	361,0	372,3	3 225,5

Policja	0,0	147,3	157,6	161,5	165,4	169,6	174,0	178,2	182,7	187,4	191,9	1 715,6
Straż Graniczna	0,0	14,0	14,9	15,3	15,7	16,1	16,5	16,9	17,3	17,7	18,2	162,6
Państwowa Straż Pożarna	0,4	97,1	103,8	106,4	109,1	111,8	114,6	117,5	120,4	123,4	126,5	1 131,0
Służba Ochrony Państwa	0,0	2,8	2,9	3,0	3,1	3,2	3,2	3,3	3,4	3,5	3,6	32,0
ZER MSWiA	1,5	4,5	7,5	10,6	13,7	16,7	19,8	22,9	26,0	29,0	32,1	184,3
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo ogółem	-1,6	-217,9	-235,0	-243,2	-251,6	-260,1	-268,8	-277,5	-286,5	-295,6	-304,9	-2 642,7
budżet państwa	-1,8	-242,6	-261,8	-271,2	-280,5	-290,2	-300,0	-309,9	-320,0	-330,3	-340,8	-2 949,1
JST	0,1	24,3	26,1	27,0	27,7	28,6	29,4	30,3	31,2	32,1	33,0	289,8
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,1	0,4	0,7	1,0	1,2	1,5	1,8	2,1	2,3	2,6	2,9	16,6

Źródła finansowania

Finansowanie zadań uregulowanych w projekcie ustawy odbywa się ze środków budżetu państwa w części 42 - Sprawy wewnętrzne, a w odniesieniu do Państwowej Straży Pożarnej w części 42 - Sprawy wewnętrzne oraz w części 85 - Budżety wojewodów.

Na sfinansowanie wypłat emerytur dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz funkcjonariuszy byłej Służby Celnej od 2020 r. i w latach kolejnych niezbędne będzie zwiększenie budżetu ZER MSWiA finansowanego z części 42 - Sprawy wewnętrzne. Natomiast wydatki w 2019 r. zostaną sfinansowane z części 42 - Sprawy wewnętrzne, które dotyczą wypłat rekompensaty odchodzącym ze służby.

Na sfinansowanie wypłat należności za ponadnormatywny czas służby niezbędne będzie zwiększenie budżetów formacji objętych regulacjami projektowanej ustawy od 2020 r. i w latach kolejnych. Natomiast wydatki w 2019 r. w części 42 - Sprawy wewnętrzne zostaną sfinansowane w ramach posiadanego limitu wydatków na ten rok budżetowy.

W 2019 r. w części 85 - Budżety wojewodów wystąpi wzrost wydatków o 400 tys. zł, co jest konsekwencją podwyższenia wysokości rekompensaty pieniężnej wypłacanych strażakom odchodzącym ze służby z 60% do 100% przeciętnego uposażenia za każdą godzinę ponadnormatywnego czasu służby i dotyczyć będzie strażaków pełniących służbę w komendach wojewódzkich i powiatowych/miejskich Państwowej Straży Pożarnej. Skutek z tego tytułu w 2019 r. sfinansowany zostanie w drodze przeniesienia środków z części 42 - Sprawy wewnętrzne do części 85 - Budżety wojewodów na podstawie art. 10a ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

I. W odniesieniu do nowelizacji ustawy w zakresie zniesienia wymogu ukończenia 55 lat jako warunku koniecznego do nabycia praw do emerytury mundurowej przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej lub funkcjonariusza byłej Służby Celnej (zmiana art. 12 ust. 2 i 3 oraz art. 18b ustawy o emeryturach mundurowych) ocenę skutków regulacji dla tej zmiany ustawowej przeprowadzono w oparciu o dane rzeczywiste dotyczące liczby funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (SCS) oraz Służby Celnej (SC), którzy z dużym prawdopodobieństwem uzyskają prawa do emerytury mundurowej począwszy od 2019 r. ze względu na spełnienie warunków 15 lat służby celno-skarbowej lub służby celnej oraz 5 lat wykonywania zadań w Służbie Celno-Skarbowej albo niektórych, ustawowo wskazanych zadań w Służbie Celnej (np. rozpoznawania, wykrywania, zapobiegania oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń skarbowych albo przestępstw i wykroczeń związanych z wprowadzaniem i wyprowadzaniem z kraju towarów objętych ograniczeniami i zakazami obrotu, zwanych „zadaniami policyjnymi”). Obliczona przez jednostki Krajowej Administracji Skarbowej liczba takich funkcjonariuszy, którzy spełnili lub spełnią wymaganie dotyczące 15 lat służby Celno-Skarbowej lub Służby Celnej i jednocześnie warunek 5 lat Służby Celno-Skarbowej lub 5 lat wykonywania zadań policyjnych wynosi – 9,3 tys. osób. Z tej liczby 1,5 tys. osób osiągnie warunek dotyczący minimum 15 lat Służby Celno-Skarbowej (wraz z poprzedzającą ją Służbą Celną) po 2029 r. Ostatecznie – do obliczeń skutków zniesienia wieku 55 lat jako warunku nabycia praw emerytalnych przez funkcjonariusza SCS lub SC przyjęto zatem liczbę 7,8 tys. osób (9,3 tys. minus 1,5 tys.). W odniesieniu do tej grupy zawodowej ustalono dokładnie, w których latach z okresu od 2019 r. do 2029 r. (2019 – rok zerowy oraz 10 kolejnych lat) osoby te ukończą 55 lat uprawniające do uzyskania emerytury mundurowej zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy o emeryturach mundurowych; osób takich, które ukończą 55 lat do 2029 r. jest 5,1 tys., a po 2029 r. – 2,7 tys. W celu ustalenia skutków finansowych zniesienia warunku ukończenia 55 lat dla

nabycia przez funkcjonariuszy SCS i SC praw do emerytury mundurowej rozważono odrębnie wpływ czynnika „15 lat służby oraz 5 lat służby SCS lub 5 lat zadań policyjnych” (zwanego dalej „15 + 5 lat”) oraz wpływ czynnika „wymagane ukończenie 55 lat” (zwanego dalej „55 lat”) w latach 2019-2029 i stwierdzono, że w skali całej Służby Celno-Scarbowej (i poprzedzającej ją Służby Celnej) relacje pomiędzy tymi czynnikami kształtują się następująco:

- do końca 2019 r. – 5,1 tys. funkcjonariuszy spełni warunek „15 + 5 lat”, ale warunek „55 lat” osiągnie tylko 1,3 tys. funkcjonariuszy; zatem 3,8 tys. osób uzyska prawa emerytalne w kolejnych 10 latach,

- sytuacja pozostałych 2,7 tys. funkcjonariuszy jest taka, że kolejnych latach, w tym również po 2029 r. będą oni stopniowo spełniali warunek „15 + 5 lat” i jednocześnie część z nich oraz 3,8 tys. funkcjonariuszy, którzy spełnili ten warunek w 2019 r. będzie osiągała warunek „55 lat”, przy czym tylko w dwóch z tych lat (2023 r. i 2025 r.) – więcej osób spełni warunek „15 + 5 lat” niż warunek „55 lat” (i odpowiednio będzie to: 25 i 69 funkcjonariuszy; łącznie 94 osoby). W pozostałych latach – występuje nadwyżka osób spełniających warunek „55 lat” w stosunku do osób, które spełnią warunek „15 + 5 lat”, co oznacza, że w takich latach skutki finansowe będą dotyczyły tych samych 3,8 tys. i 0,094 tys. funkcjonariuszy, którzy zostali ujęci w obliczeniach skutków regulacji odpowiednio – w 2019 r., 2023 r. i 2025 r.

Skutki finansowe zmiany ustawy o emeryturach mundurowych dla lat 2019-2029 związane ze zniesieniem wymagania „55 lat” będą zatem dotyczyły 3,9 tys. funkcjonariuszy, którzy nabędą prawa emerytalne wcześniej aniżeli pod rządami ustawy w obecnym brzmieniu.

Biorąc jednak pod uwagę okoliczność, że spośród 2,4 tys. funkcjonariuszy SCS i SC, którzy nabyli uprawnienia do emerytury mundurowej w 2018 r. i w początkach 2019 r. tylko 266 osób zdecydowało się odejść na emeryturę mundurową (dane ZER na dzień 27.02.2019 r.), a zatem – 10 % uprawnionych, szacunek faktycznych przewidywanych skutków finansowych zniesienia warunku „55 lat” przeprowadzono z uwzględnieniem wskaźnika faktycznych odejść na emeryturę mundurową. Przyjęto wskaźnik nieco wyższy niż 10 % w 2018 r., tj. 12 % albowiem uznano, że podwyżka przeciętnego uposażenia funkcjonariusza SCS, która będzie wynikiem wzrostów uposażeń w tej grupie zawodowej w latach 2019-2022 może wpłynąć na podwyższenie podstawy wymiaru emerytury i zwiększyć grupę funkcjonariuszy, którzy podejmą decyzję o odejściu na emeryturę mundurową. W konsekwencji założono, że w latach 2019-2029 na skutek zniesienia wymagania „55 lat” na emerytury mundurowe mogą przejść corocznie ok. 43 osoby (3,9 tys. funkcjonariuszy/11 lat x 12 %).

Zgodnie z informacjami dotyczącymi wysokości przeciętnego świadczenia emerytalnego podanymi przez ZER w odniesieniu do 266 przyznanych emerytur mundurowych (3,5 tys. zł – wymiar przeciętnego świadczenia w ujęciu miesięcznym), finansowe skutki wprowadzenia zmiany ustawowej polegającej na zniesieniu warunku „55 lat” uprawniającego do uzyskania emerytury mundurowej przez funkcjonariuszy SCS i SC wyniosą odpowiednio 0,9 mln zł w 2019 r. oraz 1,81 mln zł w 2020 r. (43 osoby x 3,5 tys. zł x 12 m-cy), a uwzględniając dodatkowo wpływ podwyżek uposażeń w latach 2019-2022 (czyli wpływ na ok. 2/5 okresu 10 lat, z których wybierane są lata do ustalenia podstawy wymiaru emerytury) – od 2019 r. wymiar jednostkowego świadczenia emerytalnego może wzrosnąć o ok. 29 zł miesięcznie (50 % x 1/10 x 588 zł), od 2020 r. o ok. 19 zł miesięcznie (50 % x 1/10 x 380 zł) i po 7 zł miesięcznie w latach 2021 – 2022 (50 % x 1/10 x 140 zł).

Ujęcie w nowelizowanej ustawie o emeryturach mundurowych zmiany art. 5 ust. 4 przez dodanie w tym przepisie funkcjonariuszy SCS i SC oraz objęcie ich analogiczną jak w przypadku pozostałych służb mundurowych w państwie zasadą ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty bez jej zmniejszania o skutki przebywania funkcjonariusza na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopie rodzicielskim nie spowoduje skutków finansowych wymagających ujęcia w OSR.

Zmiana art. 5 ust. 4 w ww. zakresie została już przewidziana w art. 9 pkt 5 - Przepisów wprowadzających ustawę o Straży Marszałkowskiej z dnia 26 stycznia 2018 r., miałyby ona jednak wejść w życie dopiero z dniem 14 kwietnia 2020 r. Ze względu na aktualne brzmienie art. 5 ust. 4 ustawy o emeryturach mundurowych powodujące niejednorodność ustalania podstawy świadczenia emerytalnego dla różnych służb mundurowych – proponuje się przyspieszenie wejścia w życie odpowiedniej nowelizacji tego przepisu, tj. już w lipcu 2019 r., a więc ok. 9 miesięcy wcześniej.

Przyspieszenie nowelizacji art. 5 ust. 4 nie wywoła istotnych skutków finansowych dla budżetu państwa, co potwierdzają dane dotyczące wpływu tej zmiany na wypłatę ok. 60 już przyznanych świadczeń emerytalnych (czyli 22 % przyznanych). Przeciętna wysokość miesięcznej podstawy wymiaru przyznanych świadczeń emerytalnych według aktualnych danych ZER wynosi 6.963 zł, a świadczenia emerytalnego 3.500 zł (50 % podstawy wymiaru). Według danych oszacowanych dla 60 emerytur wpływ zmniejszeń spowodowanych skutkami zwolnień lekarskich, urlopów macierzyńskich itp. długotrwałych nieobecności funkcjonariuszy SCS powodujących zmniejszenie

wypłacanych uposażeń wynosi miesięcznie ok. 119 zł. Przy założeniu, że do 20 kwietnia 2020 r. liczba emerytur podwoi się (532) – łączny skutek dla 9 m-cy przyspieszenia wprowadzenia odpowiedniej nowelizacji art. 5 ust. 4 ustawy o emeryturach mundurowych wyniesie ok. 47,5 tys. zł, czyli poniżej 0,05 mln zł w każdym z lat 2019, 2020. Należy zatem uznać, że ma on nieistotny wpływ na wydatki budżetu państwa.

W odniesieniu do propozycji zmiany art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach mundurowych przez dodanie przepisu zrównującego dla funkcjonariuszy Służby Celnej okresu od 15 września 1999 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służby (tj. do dnia otrzymania aktu mianowania do służby celnej) z okresem służby celnej, ocenę skutków finansowych regulacji sporządzono metodą szacunkową.

Jednostki KAS (11 izb administracji skarbowej spośród 16) przeprowadziły szacunek liczby osób – byłych funkcjonariuszy Służby Celnej, dla których zaproponowana zmiana art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach mundurowych mogłaby spowodować powstanie uprawnienia do emerytury mundurowej ze względu na spełnienie warunków: 15 lat służby i jednocześnie 5 lat wykonywania, tzw. zadań policyjnych. Estymacja oszacowanej przez 11 jednostek liczby osób, które mogłyby uzyskać prawo do emerytury mundurowej na skutek zmiany art. 13 ust. 1 ustawy – dla 16 jednostek pozwala oszacować liczbę takich osób na 439. Pozwala to przyjąć średnio 40 funkcjonariuszy rocznie jako osoby, które dodatkowo uzyskałyby prawa do emerytury mundurowej w latach 2019-2020. Według aktualnych danych ZER przeciętne świadczenie emerytalne dla funkcjonariusza SC wynosi 2.388 zł miesięcznie. Dla 40 świadczeniobiorców – roczna kwota skutków finansowych w postaci wydatków budżetu państwa wyniesie w takiej sytuacji 1,1 mln zł od roku 2020 (40 osób x 2.388 x 12 m-cy), a w roku 2019 r. – połowę tej kwoty.

Przedstawione kwoty skutków finansowych wynikających ze zmiany art. 12 ust. 2 i 3, 18b i 13 ust. 1 zostały skumulowane w kolejnych latach z uwagi na ciągłość wypłaty emerytur oraz przeliczone w oparciu o wskaźniki średniorocznej dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów wg prognozy do WPPF w 2019 r. (102,8).

W odniesieniu do nowelizacji ustawy w zakresie zniesienia wymogu ukończenia 55 lat jako warunku koniecznego do nabycia praw do emerytury mundurowej przez funkcjonariuszy, którzy po raz pierwszy zostali przyjęci do służby po 31 grudnia 2012 r. (zmiana art. 18b ustawy), zmiana nie rodzi skutków finansowych w okresie najbliższych 10 lat.

Pierwsze skutki finansowe wobec funkcjonariuszy, którzy rozpoczęli służbę po dniu 31 grudnia 2012 r. i będą mogli odejść na emeryturę po 25 latach służby, bez limitu wieku pojawią się dopiero po 2037 r.

Aktualnie nie ma możliwości realnego oszacowania obciążeń dla budżetu państwa, tym bardziej, że ocena skutków regulacji zawiera skutki finansowe w okresie 10 lat od wejścia w życie proponowanych zmian, co wynika z przepisów art. 50 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z ust. 1a tego artykułu określa się w treści projektu ustawy maksymalny limit wydatków jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów wyrażony kwotowo, na okres 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, oddzielnie dla każdego roku, poczynając od pierwszego roku planowanego wejścia w życie ustawy. Natomiast zgodnie z ust. 1c tego artykułu trzy lata przed upływem okresu 10 lat obowiązywania ustawy Rada Ministrów przedstawia Sejmowi projekt zmiany ustawy określającej maksymalne limity wydatków jednostek sektora finansów publicznych, wyrażone kwotowo, na kolejnych 10 lat budżetowych wykonywania ustawy.

Sytuacja wcześniejszego nabycia uprawnień emerytalnych w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów będzie dotyczyć funkcjonariuszy, którzy wstąpią do służby w wieku od 20 do 29 roku życia. Od 30 roku życia funkcjonariusz nabędzie uprawnienia emerytalne na zasadach, jakie obowiązują obecnie, tj. w wieku 55 lat, a pełną emeryturę osiągnie w wieku 60 lat.

Począwszy od 2013 r. do 2018 r. przyjętych do służby w wieku od 20 do 29 roku życia było w: Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Ochrony Państwa i Służbie Celno-Skarbowej łącznie 24.963 osób, z tego w: Policji – 18.660, Straży Granicznej – 2.548, Państwowej Straży Pożarnej – 2.830, Służbie Ochrony Państwa – 496 oraz Służbie Celno-Skarbowej – 429 osób.

Jednakże można zakładać, że liczba odejść ze służby w związku z nabyciem prawa do emerytury po 25 latach służby będzie znikoma, z uwagi na fakt, że już po kolejnych 5 latach służby funkcjonariusz nabędzie prawo do pełnej emerytury wynoszącej 75% podstawy wymiaru emerytury. Zasadą jest, że emerytura dla funkcjonariusza wynosi 60% za 25 lat służby i wzrasta o 3% za każdy dalszy rok tej służby aż do wysokości 75%, czyli pełną emeryturę otrzymuje się po 30 latach służby.

Projektowane przepisy spowodują, że funkcjonariusz, który wstąpi do służby w wieku 20 lat, nabędzie uprawnienia emerytalne 10 lat wcześniej, w porównaniu do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, tj. w wieku 45 lat, a pełną emeryturę osiągnie w wieku 50 lat, tj. 5 lat wcześniej

niż gdyby musiał spełnić dodatkowy warunek osiągnięcia wieku 55 lat.

- II.** W zamian za czas służby przekraczający określoną normę funkcjonariuszowi przysługiwać będzie:
- 1) w okresie rozliczeniowym czas wolny od służby w tym samym wymiarze, albo
  - 2) po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna, o ile w terminie dziesięciu dni od zakończenia okresu rozliczeniowego funkcjonariusz nie wystąpi z wnioskiem o udzielenie czasu wolnego od służby, w tym samym wymiarze.

Z uwagi na fakt, że w projektowanym akcie prawnym przyjęto okresy rozliczeniowe czasu służby od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku oraz od 1 lipca do 31 grudnia danego roku pierwsza wypłata należności za okres od 1 lipca do końca roku 2019 wystąpi w I kwartale 2020 r.

Przy czym w II półroczu 2019 r. następować będą jedynie wypłaty świadczenia odchodzącym ze służby, którzy przed odejściem nie odbiorą czasu wolnego za godziny ponadnormatywne wypracowane od dnia wejścia w życie ustawy.

W przypadku Państwowej Straży Pożarnej wystąpią skutki finansowe w 2019 roku i dotyczyć będą odchodzących ze służby strażaków w II półroczu 2019 roku, którym po 1 lipca 2019 r. przysługiwać będzie podwyższona stawka rekompensaty pieniężnej za 1 godzinę ponadnormatywnego czasu służby z 60% do 100% i wypłacana w dniu zwolnienia ze służby. Mając na względzie fakt, że zgodnie z obowiązującymi przepisami strażakom przysługuje za wykonywanie zadań w czasie przekraczającym normę czasu służby rekompensata pieniężna, której wysokość za jedną godzinę służby wynosi 60% z 1/172 przeciętnego uposażenia, skutki finansowe obejmują jedynie wzrost stawki godzinowej z 60% do 100% przeciętnego uposażenia.

Począwszy od 2020 r. i w latach kolejnych na sfinansowanie wypłat należności za ponadnormatywny czas służby niezbędne będzie zwiększenie budżetów formacji objętych regulacjami projektowanej ustawy.

Do kalkulacji skutków finansowych wprowadzenia rekompensaty pieniężnej za ponadnormatywny czas pełnienia służby przyjęto łączną liczbę wypracowanych „nadgodzin” 11.951.800, z tego w: Policji – 4.295.100, Straży Granicznej – 406.500, w Służbie Ochrony Państwa – 68.100 i w Państwowej Straży Pożarnej – 7.182.100. Następnie stawkę za 1 godzinę wyliczono jako 1/172 części przeciętnego miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym wynikającego z wielokrotności kwoty bazowej.

Mając na względzie fakt, że zgodnie z obowiązującymi przepisami strażakom przysługuje za wykonywanie zadań w czasie przekraczającym normę czasu służby rekompensata pieniężna, której wysokość za jedną godzinę służby wynosi 60% z 1/172 przeciętnego uposażenia, skutki finansowe obejmują jedynie wzrost stawki godzinowej z 60% do 100% przeciętnego uposażenia.

Do kalkulacji skutków finansowych w roku 2020 przyjęto wysokość miesięcznego uposażenia obowiązującą w 2019 r. oraz za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r. przyjęto wysokość miesięcznego uposażenia, która obowiązywać będzie w 2020 r. W kolejnych latach skutki wyliczone zostały na podstawie uposażenia z roku 2020.

Prezentowane w części tabelarycznej Oceny skutków regulacji w pkt 6 dochody dotyczą podatku dochodowego od osób fizycznych, naliczonego według skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i rozdysonowanego na budżet państwa i jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Natomiast w wierszu tabeli: *pozostałe jednostki (oddzielnie)* prezentowane są kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne, wyliczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, których dysponentem jest Narodowy Fundusz Zdrowia.

Począwszy od roku 2021 kwotę wydatków dla budżetu państwa w kolejnych latach obliczono w oparciu o wskaźnik CPI – dynamika średnioroczna na podstawie *Wytocznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2018 r.*

Ponadto w odniesieniu do Służby Ochrony Państwa zaproponowano wprowadzenie przepisu, że funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby nagrodę roczną wypłaca się w terminie 14 dni od dnia zwolnienia.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	1.6	217.9	235.0	243.2	260.1	304.9	2642.70
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Skutki projektowanej zmiany wpisują się we wzrost świadczeń przysługujących funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Ochrony Państwa i tym samym należy wskazać pozytywne oddziaływanie projektowanej regulacji na warunki życia funkcjonariuszy oraz ich rodzin, w postaci zwiększenia środków przeznaczonych na ich utrzymanie, tj. zakupy żywności, odzieży, jak również zapewnienie im możliwości korzystania z dóbr kulturalnych. Zaspokojenie takich potrzeb wyższego rzędu, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci funkcjonariuszy jest w rozwiniętym społeczeństwie niezmiernie ważnym elementem procesu wychowawczego, rozumianego jako kształtowanie osobowości, charakteru i postawy obywatelskiej oraz przygotowanie do samodzielnego życia.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Proponowane zmiany nie mają wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.

Wdrożenie zmian wpłynie na poprawę warunków życia funkcjonariuszy oraz ich rodzin przez zwiększenie środków możliwych do przeznaczenia na ich utrzymanie, w szczególności: zakup żywności, odzieży, dóbr kultury oraz edukację.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Brak.

9. Wpływ na rynek pracy

Nie przewiduje się wpływu projektowanej regulacji na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na ww. obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie projektowanej regulacji nastąpi z dniem 1 lipca 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na charakter wprowadzanej regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników ewaluacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

